

AD VOCEM.

Akadémia. Vojtináék az idén is elkövezték, a mi tőlök telt. Mint a hogy a májusi meleg eső előhozza azokat a kis négylábu, ugrádozó teremtéseket, úgy elevenítette meg az Akadémia májusi nagy gyűlése (>nagy hete<) a Vojtinák halhatatlan nemzetségét. Amazokat a víz, ezeket a jeligés leveleket hamvasztó tűz kelti életre. Volt is hadd-el hadd a napi sajtó kákatermő parcelláiban, minthogy már Aristophanes békái kijelentették, hogy »Hallgatni rettentő dolog« (249. s.). Most is rútul ledicsértetett ott az Akadémia, akárcsak a mesebeli léczkirály. Vérökben van a Vojtináknak ősapjuk indulója, erre a marsra billentik lábukat, bokáznak, bukfencveznek, mint akármely sátoralja rajkó. Rárántották, el is ropták, hogy

Előre tökszár, csimpolya, doromb,
Madárkelepce és repedt kolomp!
Fel hagymabördő, fűzfasíp, bürök
Lyukas kulcs, mely süvít, kanásztülök,
Czirok-hegedű és hasadt fazék;
Hadd zengjen a föld és zengjen az ég!
Mert a hazának épen ily zene
Most éltető, fenntartó eleme.

Elszánt ármádia ez a Vojtina had! fúhat a nemere-quóta szele, a mint neki tetszik, felfagyhat abban a tocsogóban, melyben száma nélkül szaporodik: annál harsányabban sivaikodik, mert neki igazának muszáj lenni. Egyhangúlag tiltakozik az Akadémia jogtalan bírálata ellen, a melylyel egyiket itt, másikat amott érintette.

Hajh Nádasdy, Bujovszky,
Farkas-Raskó, Scitovszky,
Karácsonyi, Teleki,
Marczibányi, Semsey,
Wahrmann, Pollák, Lé vay,
Bükk László a néhai,
Biztosító, Takaré k,
Kereskedelmi bankék,
Bródi, Lukács, Péczely,
Tomori, majd Széchenyi,

Ullmann, Vitéz, Sztrokay,
 Vigyázó, Kanizsay,
 Bézsán, Kóczán, Gorove,
 Nem a Nagy jutalom-e?
 Forster, Dóra s a többi
 Nyerettetett alibi;

— Ez fáj, itt van a bibi!!!

Hajdanában, mikor még csak Teleki-, Marczibányi-, meg a Nagy jutalom fája termette az aranyat és babért, egy-egy ős Vojtina solo-keserve csak olyformán hangzott el, mint a tólakók egy-egy német nemzetiségű »kum-kum«-ja: ma, a mikor ennyire felszáladosott az aranyerdő, a Vojtinák is teremnek a hol nem vetik is; azért nem csoda, ha a tólakók magyar nemzetiségű »adta-teremtetté«-je recseg-locsog szerte a pocsolyák mentin:

»Le az akadémiával, nem érdemli az országos segélyt; nem dolgozik, csak millióit(?) szaporítja; nem adja ki a nagy (és kis) regényírók s versszerzők műveit; nem írat egy böcsületes geográfiai munkát; legfeljebb votyákizál, darazsakról értekezik; még a *veteránok* (a veteránok!) is nagyobb buzgalmat és tevékenységet fejtenek ki a közismeretek terjesztése terén, mint az akadémia. Hogy a magyar nemzet életével kontaktusban van, azt is csak az sejteti, hogy az ötvenhetedik ünnepi közgyűlésen Volf György rendes tag, a honfoglaló magyarok műveltségéről tartott felolvasást«. Punktum.

Mi volt ebben a kontaktusra valló felolvasásban? Nem is érdemes róla tudomást venni, mint nem szokás az Értekezések, Értesítő, Közlemények, önálló munkák s általában az akadémiai kiadványok tartalmáról. Iszonyodjál tőlük t. olvasó közönség, mint a hogyan mi Vojtinák iszonyodunk s olvasd helyettök a mi sanyarodott rajzainkat, alomszagú szerelmi rigmusainkat, pinczér-borbély finomságú nyelven írt novelláinkat s egyéb, egymás által kölcsönbe dícsért majmolódásainkat

Minden héten hatot,
 Minden hatot hétszer;

azontúl tartsd nevetségesnek a tudományt, hon-haza ellenségének az azzal foglalkozó Akadémiát, mely elébb-utóbb elárulja a hazát, kiforgat nemzetiségedből, Goethe-szobát nyit, idegenből elsőrangú ismeretterjesztő műveket fordítat.

Tiz-tizenöt éve, hogy crescendo járja ez a rekegő nóta épen úgy mint

Ott, hol bolyhos nádfark konyul le a tóba,
 Nádi veréb szállván rá látogatóba.

Azóta minden ujságíró magyar gyerek, zsidó gyerek, ha egyszer felcseperedett, az Akadémia gyalázásán szabadul fel az inasságból. Mindeniknek fáj valami, a miről a Farkas-Raskó, Bulyovszky, Nádasdy, Kóczán stb. pályázaton elégetett 50—60 darab jeligés levélke adhatna felvilágo-

sitást, de a melyeknek hamvát is elnyelte az Akadémia kandalója. Így hát köd előttök köd utánuk, azokat senki meg nem látja, — te pedig Akadémia ezt nem viszed el szárazon!

Etiam innocentes cogit mentiri dolor.

Se baj. Ősi virtus ez már minálunk. Pekri Lajos vitéz huszárhadnagy a XVI. században I. Ferdinánd királynak csúfnevet adott s hét évi keserves fogságot szenvedett érte. Cserepár utódai megtanulták példáján, hogy nem tanácsos az idegent bántani. Annál inkább pasquillizálták a nemzeti fejedelmeket, a meddig csak bennök tartott. — Haj rá Vojtinák! A ki nem tudná, a ti ripakodásaitokból meg fogja tanulni, hogy az Akadémia magyar nemzeti tudományos érdeket szolgál, — vissza fog arra is emlékezni, hogy mit tett 1859 óta, a mikor Kazinczy ünnepével lelket öntött a nemzetbe, s ha keresi, »Borúra derű« jelige alatt megtalálhatja munkásságát hirdető kiadványainak teljes jegyzékét is és nem a ti »nagy heti« passio-gajdolásaitok hamisított librettóiból fogja megtudni, hogy mit dolgozik az alatt, míg a Vojtinák

»— a hont ordítva szeretik!«

Balassa arczképek. A Vasárnapi Ujság szerkesztője, lapjának ez évi 1. számát a két Balassa Bálint arczképével tette rendkívül érdekessé. Míg II. Bálint arczképének teljes hűségért, az orron szenvedett tetemesebb sérülése miatt, a restaurátor sem állhat jót, addig a nagy I. Bálint arczképe mind a vásznon, mind a nyomásban teljes hűségűnek mondható. Híven festette-e meg annak idejében a képiró?... nem tudjuk; de azt érezzük, hogy ez a különös, éppen nem vonzó arcz, ha valamennyire megszoktuk, kifejezésével olyszerű ellentétes hatást gyakorol ránk, a milyennek ígérete alatt vagyunk akkor is, mikor a költő életét és költeményeit »forgatjuk elménkben.« Lehet, hogy épen ez is a kép hű voltát bizonyítja. Hálás köszönet illeti a családot, hogy a M. T. Akademia felkérése folytán, a hírneves ősök képmásának megismerhetésére a közönségnek is alkalmat nyújtott; — valamint Dókus Ernőt is, a ki szíves közbejárásával ezt kieszközölte. Legyen feljegyezve dr. Erdélyi Pál t. barátunk érdeme is, a ki ezeket az arczképeket akkor látta és hírt hozott felőlök, midőn a b. Balassa család által a M. N. Múzeumba deponált családi levéltár átvételével megbízva járt a hrabóczi kastélyban. Ott látta még egyebek közt Balassa Menyhártnak igen szép lovas képét is. Ha meg volnának I. Bálint atyja s anyja képei is, mindhárom képnek közzététele, mind történeti, mind irodalomtörténeti szempontból felette kívánatosnak mondható. I. Bálint arczképét az Akadémia, a családtól nyert engedély alapján Biczó Géza által lemásoltatta s egyik termében felüggesztette.